

A barabási Kisvégtől a pedagógus katedráig

1949. február 13-án születtem Barabásban, az akkor Kisvégnék nevezett falu szélén egy szalmatető, pici házban.

Édesapám Simon Áron egy éve jött haza a hadifogságból. Lélekben, testben megtörve. Próbált új életet kezdeni, ahogy csak az ereje engedte. Szüleit korán elvesztette, testvérei férjhez mentek, egyedül élte a szegények napszámos életét.

Édesanyám Szalma Julianna, aki 3 évesen már árván maradt. Testvérei nagyobbak voltak. Korán meg kellett tanulnia egy nagycsaládra főzni, sütni, kenyeret dagasztani.

Szerencsére volt egy Testvérem, Borika, aki 1942-ben született.

Testvérem, Borika 1948-ban

1955-ben, az iskoláskor előtt

Édesanyánk állandóan mesélt nekünk. Mesélt a valóságos életről, ahol Mi mindig boldogok leszünk, és mesélt a tündérek világáról is. Ezeket a történeteket Én tovább szőttem gondolatban, s így mindig boldogan aludtam el.

Amikor Borika iskolába volt Édesanyám engem, mint picit a hátára kötött, és vitt magával a mezőre kapálni. Kigyalogolt velem a mai Barabás-Tiszaadony útra, a Jászay-dűlőbe.

Leterített egy pokrócot, ráültetett, a kezem ügyébe rakott maga által készített rongybabákat, fából készült játékokat. Elindult kapálni a kanálig /Csaronda patak/, meg vissza. Az Ő elmondása szerint ez összesen egy óra hossza. A föld végén megszoztatott, ha ott volt az ideje!

Egyszer azonban a szívéhez kapott, mert Én nem voltam sehol. Eldobta a kapát, eszt veszve keresett. Kb.15 méterre volt egy százaz kút, Én annak a mélyén aludtam Agyon csípett a csalán, vörösre, de megvoltam, éltem!

Édesanyám eldöntötte, csak úgy megy a mezőre, ha egy idősebb felnőttre tud engem bízni otthon.

Nőttem nődögéltem. Esténkét a petróleumlámpa fénye mellett a Testvérem olvasott hangosan, Édesanyám mesélgetett, rajzolgatott.

Nagyon ügyes, ma már azt mondanám kreatív egyéniség volt. Embereket, virágokat, fákat, házakat rajzolt. Meséket költött köréjük!

Horgolt, kisruhácskákat varrt nekünk. Papírrózsákat készített krepp papírból, drótszállal szarát, levelet hozzá. **Pénzért megvették jó emberek**, s tudott nekünk színes ceruzát, mesés könyveket venni.

Muszáj volt, hogy nekem is vegyen színes ceruzát legalább olyat, amelyiknek két színű a vége. Mindig a Borikáét csentem el a tolltartójából, és ez Őt nagyon felbosszantotta, mert kitörtem általában a hegyét, újra kellett hegyezni, és nem is tettem vissza a helyére.

Édesapámtól kaptam egy indigós vastag ceruzavéget, de az nem adta vissza a színeket. Dugni kellett előlem az iskolai felszerelést.

Egyszer egy reggel mit látok 3 és fél évesen?

Az ágyon a TOLLTARTÓ! Az Én Testvérem itthon hagyta.

Nem szóltam senkinek, csak az motoszkált a fejemben, hogy a Testvérem szegény, most tolltartó nélkül van!

Édesanyám már rám adta a ruhácskámat, amit Én a kapunkba érve levettem, és feldobtam az udvarra. S PUCÉRON. elindultam az iskolába a tolltartóval.

Abban az időben nem volt szokatlan a pucér, mezítlás kisgyerek, de engem Édesanyám nem erre tanított.

Az iskoláig tartó utat én már sötétben is megtaláltam volna. Ott mentünk a boltba, a Piacra, a templomba.

Az iskola, amelyben a Testvérem a 8. osztályba járt, az udvar baloldalán volt. Nagy kőlépcső vezetett a tornácára. A bejárati ajtó nyitva volt. Balra volt a 8. osztály. A kilincset nem értem el, ott kaparásztam. Bent Zsófia tanító néni volt az osztállyal.

Később így mesélték nekem:

---Nézze meg már valaki, miféle macska kapirgál?---kérdzte a tanító néni.

Az ajtó kitárult, és Én ott álltam PUCÉRAN, KÖVÉR, HURKÁS combokkal.

Az osztály hahotázni, kacagni kezdett.

Én odavágtattam a Borika padjához, és lecsaptam a tolltartót!

---Többet ezt ne hagyd otthon!

A gyerekek, dőltek a kacagástól, én meg még csípőre is tettem a kezemet.

---Gyere ide kicsi Simon!---hívott kedvesen a tanító néni.

Felmentem a KATEDRÁRA, beleültem az ölébe, s VÉGIG NÉZTEM AZ OSZTÁLYON, akik fetrengtek már a kacagástól. Boldogok voltak, hogy általam, lazíthattak kicsit a hátratett kezeiken.

/A 8. osztály. Középen a tanító bácsi mögött a Testvérem sötét ruhában, fehér gallérral./

---CSEND ! - szóltam Én a tanító néni öléből.

Ezzel csak fokoztam a ritkán csengő kacagást a hatalmas teremben.

---Borbála! Vidd haza a kistestvéredet! - szólt a Testvéremhez.

Természetesen, Borika nem kacagott a többiekkel. Rákvörösen, szégyenkezve fogta meg a kezemet.

Embert még ilyen hamar nem ráncigáltak végig azon az úton. Szégyenkezve sírt hazáig. Vissza sem akart menni.

Én, annál inkább! Én ott lettem volna egész nap. A frissen olajozott padló illata, a hatalmas tábla, a falon képek, gyerekek a padokban!

Ó, MICSODA GYÖNYÖRŰSÉG!

Engem, egy egész életre MEGFOGOTT, és NEM ERSZTETT 4 évtizedik.

Egy darabig, nem kaptam „kölcson” színes ceruzát...

4 éves koromban már volt óvoda Barabásban. Édesanyám megpróbált engem „beszoktatni”. Nem sikerült. Egyrészt aludni kellett volna ebéd után. Azt Én nem... Már első nap durcáskodtam. Másnap egy selyem cukorkáért rávehető voltam, hogy újból menjek.

Akkor az óvónéni ezt mondta:

---Gyerekek! Holnap új meséskönyvek jönnek az óvodába!

Juuujjj. Semmit sem aludtam az izgalomtól! Nekem még nem volt saját meséskönyvem.

Másnap az óvónéni mellett álltunk szorosán, amikor kibontotta a könyvesomagot.

---Óóóó! - hagyta el a sóhaj a számat.

Az óvónéni kezdte a kezünkbe adni. A vastagabbakat, Hófehérkét, Csipkerózsikát már megkapták mások. Az Én kezembe kihajtható, pici babáknak valót adott...

A 4 évesek teljes fájdalma átjárt. Nem vagyok Én csecsemő! Már el is tudom mondani a hosszú meséket! Édesanyám megtanított! Ilyen igazságtalanságot! Még az illatjukat sem érezhettem!

Felkaptam a kis óvodás táskámat, átmásztam a kerítésen, megkerestem a kis átjárót a Piac felé, ott a bolt előtt átvágtam a Papp Áronné kertjén, át a Szugoly nevű részen, s már otthon is voltam!

Édesanyámat most is a szívinfarktus kerülgette, mikor meglátott. Természetesen üzent az óvodába, ahová Én, soha többet nem mentem...

Egy dolognak rettenetesen örülök. Első nap volt a fényképezés. Lehet, hogy Édesanyám azért időzítette így az óvodába menésemet.

Köszönöm a sorsnak, mert így van EMLÉKEM!

/ Péter Lászlóné Simon Julianna: középső sor, balról az 5./

1955/1956-os tanévben kezdtem az első osztályt. Nagy szerencsémre, Kóródi Piroska néni tanított az első három évben.

Akkor még összeolvasni, csak 2. osztályban félévtől kellett. Nekem nem ment. Szótagolva olvastam, mint a gyorsvonalat, de összeolvasni, azt nem.

Jóeszű gyerek voltam, ezért Piroska nénit nagyon bosszantotta.

Ismételten kihívott a KATEDRÁHOZ.

---Olvasd, Simon !

Mint a vízfolyás szótagolva.

Piroska néni türelmét elveszítve, megrendítette a kezét, én neki estem a táblának.

Ez annyira váratlanult ért engem, hogy nem is tudtam, hol vagyok?

---Olvass, Simon!

...és én szépen, folyékonyan, hangsúlyosan, kifejezően. ahogy az „elő van írva „olvastam.

---Hangosabban, mint a kisbíró! - mondta Piroska néni is megkönnyebbülve.

Attól a perctől Én csak olvasok, olvasok, ahogyan Piroska néni, a példaképem mondta...

A barabási általános iskola minden alapot megadott nekem a továbbtanuláshoz. Nem voltam kítűnő tanuló, mert mindig csak azt tanultam igazán, ami nagyon érdekelt. Általánosan így a magyar, történelem és a földrajz tárgyakat.

A tanáraink felejthetetlenek. Magyarból : Gál Sándor, aki 5-6 . osztályban tanított. Paranoi István pályakezdő, aki 7-ben. és Batári Károly, aki 8. osztályban.

A történelem és a földrajz tárgyakat rendkívül korszerűen Tajdi Imre oktatta..A többi tanár is felejthetetlen: Fiók Béla, Kozák Ferenc igazgatók, Beregszászi Ferenc osztályfőnök matematika-fizika szakos tanár.

Édesanyámmal 1960-ban

Egy életreszóló élmény volt Barabásban iskolába járni. Élénk közösségi életet éltünk, rengeteget sportoltunk. Boldog gyermekkorunk volt.

1957-ben

1963-ban.

1963. tavasza

Barabási iskola

Iskolánk a Sóstói Múzeumban

Továbbtanultam a vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium „E” osztályában. Osztályfőnökünk Homoki Ottóné volt. Kétszer ment szülési szabadságra 1963 és 1967 között. Akkor Vezse Erzsébet vette át az osztályunkat.

Nagyszerű évek voltak. Közösségi munka, építőtáborok!

Volt olyan év, hogy kétszer is eljutottunk a Balatonhoz táborba. Szedtünk babot, paradicsomot, őszi barackot.

Ősszel szilvát, almát a termelőszövetkezetekben.

Közben tanultunk, mert tudtuk, csak így juthatunk előre.

Tanáraim tudták, hogy pedagógus szeretnék lenni. Magyar-történelem szakos általános iskolai tanár.

A tanáromnak, Vezse Erzsébetnek meghatározó szerepe volt abban, hogy céloimat el tudjam érni.

Rengeteget olvastam, szinte mindent. Láttam a történelem összefüggéseit. Láttam, hogy milyen küzdelmet kellett az emberiségnek minden korban kifejtenie. S megtanultam, hogy nem mindig a jók győznek, de mindenből, a verségből is lehet tanulni.

Nyertem helytörténeti pályázatot is.

Az olvasás a magyar nyelv és irodalomban is támaszom volt. Nem fogott ki rajtam nyelvtani szabály. Tanárom szerint kiválóan fogalmaztam.

A gimnázium évei alatt visszajártam régi iskolámba. Foglalkoztam tanulásban lemaradó gyerekekkel, szerveztem számukra vetélkedőket, felkészítettem versenyekre őket.

Az elsős tanító nénim volt a községi könyvtáros. Nyaranta és betegsége alatt mindig rám bízta a könyvtárat.

Egyszóval: készültem a PEDAGÓGUS PÁLYÁRA.

Szüleim, Testvérem mindent biztosítottak számomra, nekem „csak” tanulnom kellett.

1967. júniusában érettségiztem, magyarból, történelemből kiválóan.

Júliusban felvételiztem a Nyíregyházi Főiskola magyar-történelem szakára. SAJNOS, HELY HIÁNYÁBAN NEM VETTEK FEL.

1967-ben még az egész ország területéről vettek fel alig 12-15 tanulót egy-egy szakra. Nagyon nehéz volt bejutni.

S ekkor jött egy olyan pillanat, amely meghatározta az egész életemet !!!

Engedélyezte a Művelődési Minisztérium a kevés pedagógus létszám miatt a KÉPESÍTÉS NÉLKÜLI PEDAGÓGUSOK ALKALMAZÁSÁT !

1967. október 15-én kikerültem MÁTYUS községbe 18 és fél évesen egy összevont 2-4. osztályt tanítani.

Életem első óráján, amikor szemben álltam első tanítványaimmal, valami nagy-nagy nyugalom szállt meg.

Meggyőződésem volt, hogy én jó helyen vagyok, Én PEDAGÓGUS, és JÓ PEDAGÓGUS AKAROK lenni !

Én meg akarom tanítani a diákjaimat tanulni, hogy akarjanak tudni.

...és akkor **FELLÉPTEM A PEDAGÓGUS KATEDRÁRA.**

Arra „dobogóra”, amelyre egész addigi életemben vágytam, amióta „megcsapott” a tanterem , az iskola illata.

Ahová már hihetetlen, de 3 és fél évesen vágytam.

/Életem első tanulócsoportja 1967/1968-ban. Összevont 2-4. osztály./

Nagyon szerettem a mátyusi gyerekeket. Kedvesek, nyitottak, szófogadóak voltak. Életem első másodikos 7 tanulójaiból 3-an lettek pedagógusok. Talán nem csináltam rosszul.

Ösztönösen tanítottam, amit én a tanáraitól tanultam, leginkább Kóródi Piroska nénitől. Amit én még nem tudtam szakszerűen megnevezni, csináltam: hangos olvasás, néma olvasás utáni szövegértés, válogató olvasás, szómagyarázat, szerkezet, feldolgozás, stb.

Persze, azt csak én tudom, hogy a szorzótábla tanítása milyen nehéz volt módszertanilag nekem...

1968. Szintén fontos az életemben.

"Önt, a TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA NYÍREGYHÁZA intézmény magyar-történelem szakos hallgatójának fogadom."

Kovács József igazgató

A Nyíregyházi Főiskolán abban az időben még nem volt szervezett konzultáció a levelezősök számára. Megkaptuk a vizsgák időpontját, amelyben december hónapban elővizsga lehetett, a tényleges vizsgák január 1-31 között. Aki február 1-15 között vizsgázott, az már ún. utóvizsga volt. Mégis jól megismertük a tanárainkat 4 év alatt, hiszen párhuzamosan vittük a szakokat. 4 év alatt, mind a két szakot. A második év lezárása után szaktanítókká váltunk. Az államvizsgánk még nem komplex volt, legalább 3 teremben folyt, külön-külön. A tanárimra óriási tisztelettel tekintek: Dr Margócsy József, Adriányi László, Katona Béla, Bachát László, Mező András, dr Hársfalvy Péter, Sallai József és még sok felejthetelen pedagógus.

1972-ben a 310/1972. számú DIPLOMÁVAL: magyar –történelem szakos általános iskolai tanár lettem.

Egész életemben ez vezetett a pedagógus pályámon:

„Lehet, hogy elfelejtik, mit mondtál nekik, de soha nem fogják elfelejteni, hogy hogyan érezték magukat szavaidtól.”

/Carl Wiliam Buehner/

Tiszaadony, 2020. augusztus 03.

Péter Lászlóné

ny. iskolaigazgató